

PRÍPADOVÁ ŠTÚDIA: KEĎ RODIČIA UŽ NIE SÚ SPOLU

Meno:

Dátum:

Téma:	Zameranie:
rodina, rozvod, osobnostné charakteristiky, prediktory rozvodovosti, vplyv rozvodu na dieťa, domáce násilie	Psychologická disciplína: Vývinová psychológia, psychológia osobnosti, sociálna psychológia Odporúčaný odbor štúdia: právo, sociálna práca, učiteľstvo a pedagogické vedy

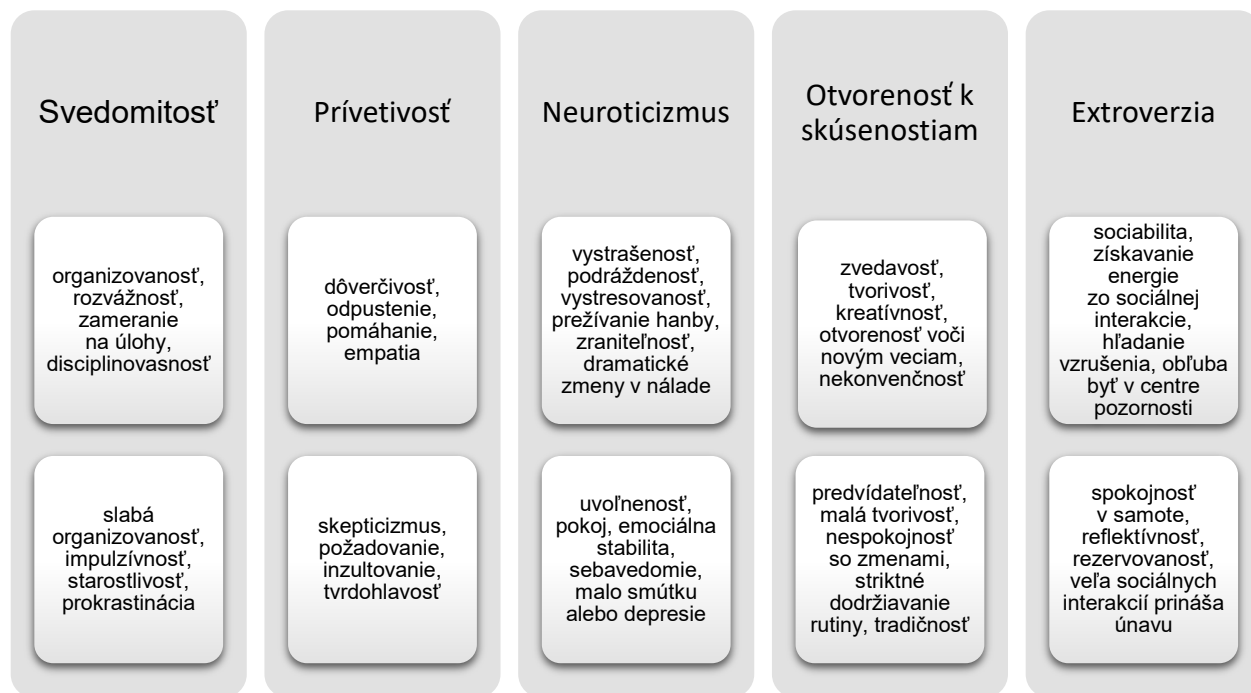
Otázky a úlohy:

1. Hľadajte odpovede na otázky: Aké sú štatistiky rozvodovosti? Aké sú najčastejšie príčiny rozvodu? Aký je index rozvodovosti (počet prípadov rozvodovosti na 100 sobášov). Pozrite si dáta v publikácii **Hlavné trendy vývoja rozvodovosti v SR, 2021**. Následne zvažte, či vyššie opísaná rodina spadá do priebehu/štandardu.

	Rok 1989	Rok 2001	Rok 2016	Rok 2021
Počet rozvodov				
Úhrnná miera rozvodovosti v %				
Index rozvodovosti v %				
Rozvody s maloletými deťmi				
Vek ženy pri rozvode				
Vek muža pri rozvode				
Priemerná dĺžka trvania manželstva pred rozvodom				
Priemerný počet maloletých detí				
Najčastejšia príčina rozvodu				

2. Diskutujte, či temperament a typ osobnosti človeka môžu ovplyvniť tendenciu k rozvodu manželstva. Použite nižšie rozpísaný model osobnosti Big Five. Ako by ste opísali jednotlivé osoby z vyššie uvedeného príbehu? Aké charakteristiky by ste im pripísali?

2

3. Ako rozdielne ovplyvní rozvod deti v rôznom veku? Čo môžu očakávať rodičia pri a po rozvode z hľadiska správania sa ich detí? Ako negatívne ovplyvnil rozvod obe deti? Myslíte si, že tieto rozdiely sú dané vekom, alebo pohlavím? Do tabuľky vypíšte na základe textu, ale aj štúdie Jane Anderson, negatívne efekty rozvodu na deti.

	Štúdia Anderson (2014)	staršie deti	mladšie deti
1			
2			
3			
4			
6			
7			
8			
9			

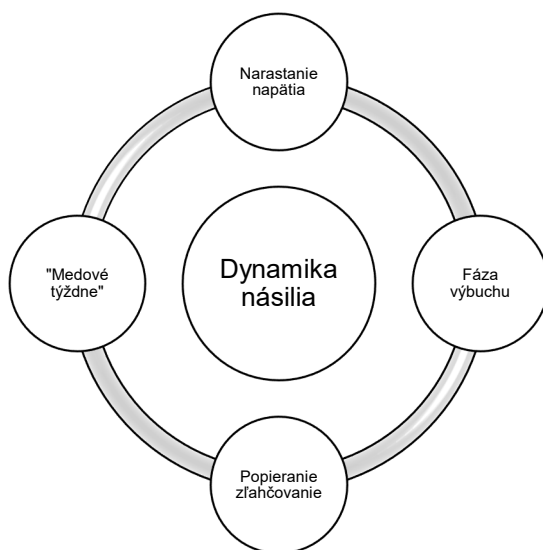

4. Na základe textu uveďte tzv. „red flags“, ktoré mohli už dopredu indikovať budúci rozpad manželstva. Ako sa správal František a ako Katka? Vypíšte pri každom 5 spôsobov správania, ktoré mali vplyv na rozpad ich manželstva.

	Správanie Františka	Správanie Katky
1		
2		
3		
4		
5		

3

5. Zamyslite sa nad domácim násilím. Ako ovplyvňuje život v rodine a nakoľko obeť domáceho násillia túto informáciu zverejňujú na súdoch? Čo znamená cyklus domáceho násillia? Diskutujte podľa obrázku nižšie. Objavili ste v príbehu Františka a Katky prvky domáceho násillia? Aké? Vypíšte do tabuľky.

Prvky násilia	František	Katka
Fyzické (sácanie, fackovanie, kopanie, udieranie, ťahanie za vlasy, bitie, odopieranie jedla/spánku)		
Psychické (klamstvá, poučovanie, obviňovanie, nadávanie, obmedzovanie kontaktov, ponižovanie, izolácia, neumožnenie nájsť si prácu, zvaľovanie viny, vyhrážanie sa ublížením...)		
Sexuálne (obťažovanie, vynucovanie sexu, nútenie k prezeraniu pornografických materiálov)		
Ekonomické (nepripravenie na domácnosť, odmietanie podieľať sa finančne na starostlivosti o deti, vymáhanie peňazí, ničenie osobného majetku, nútenie k podpísaniu zmlúv o pôžičkách, odopieranie prístupu k spoločnému účtu...)		

Kde sa dozviem viac?

Anderson, J. (2014). The impact of family structure on the health of children: Effects of divorce. *The Linacre Quarterly*, 81(4), 378–387.

<https://doi.org/10.1179/0024363914Z.000000000087>

Lansford, J. E. (2009). Parental Divorce and Children's Adjustment. *Perspectives on Psychological Science*, 4(2), 140-152. <https://doi.org/10.1111/j.1745-6924.2009.01114.x>

Strizzi, J. M., Ciprić, A., Sander, S., Hald, G. M., & Øverup, C. S. (2024). Examining five-factor model personality traits among recently divorced Danes. *Nordic Psychology*, 1-13. <https://doi.org/10.1080/19012276.2024.2316654>

Štatistický úrad SR. (2022). *Štatistika v súvislostiach. Hlavné trendy vývoja rozvodovosti v SR, 2021*.

Webová stránka MPSVR o domácom násilí: <https://www.zastavmenasilie.gov.sk/kniznica/>

Webová stránka Koordináčno-metodického centra pre prevenciu násilia na ženách:

<https://www.gender.gov.sk/zastavmenasilie/kmc/>

**UČITEĽSKÁ
AKADÉMIA**
Univerzita Komenského
v Bratislave

Ako citovať tento učebný materiál:

Lemešová, M., Minarovičová, K., Sokolová, L., & Zacharová, Z. (2024). *Keď rodičia už nie sú spolu*. In: Dvorská, D., Sokolová, L., Karolčík, Š., Dovičák, M., Griguš, S., & Hrcán, Z.: Učiteľská akadémia UK [webová stránka]. Získané z <https://www.ucitelskaakademia.sk/pripady-a-pribehy/psychologia-x-krat-inak/ked-rodicia-uz-nie-su-spolu>

Prípadové štúdie a zadania sú súčasťou publikácie:

Lemešová, M., Minarovičová, K., Sokolová, L., & Zacharová, Z. (2024). *Psychológia x-krát inak*. Univerzita Komenského v Bratislave. ISBN 978-80-223-5955-9.